

Razpisna mesečno
25 Din, za inosem-
stvo 40 Din — no-
deljska izdaja ce-
loletna 96 Din, za
inosemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kapitlarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2099 — nočna 2394, 2394 in 2050

Izhaja vsak dan sjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kapitlar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECEC

Izgredi v Belfastu

Že 14 dni trajajo poulični nemiri po glavnem mestu severne, protestantske Irske, Ulster imenovane. Nepoučeno ali zlobno časopisje jih je označilo kot verske boje med protestantsko večino in katoliško manjšino, na katere so v južni Irski srdito odgovorili večinski katoličani z izpadi proti manjšinskim protestantom. Še bolj zlobno časopisje pa, ki mu je povsod na tem, da ali je sovraštvo na katoličane — med te moramo na čast Anglije povedati, da razun »Morning Post« angleško časopisje ne spada — pa je prikazalo ulsterške krvave poboje kot grda izživljanja katoličanov, ki hočejo iz versko-političnega fanatizma tudi še ta del irskega otoka pridobiti za svobodni irski dominion, ki je v rokah katoliške vlade in se razvija v izrazito krščansko državo.

Resnica je kajpada vsa druga. Sedanje in prejšnje poboje med irskimi protestanti in katoličani, naj se dogajajo na ozemlju evobodne Irske države ali pa v Ulstru, imenovati verske boje, je ravnotako pogrešno, kakor če bi kdo hotel postaviti hrvatsko vprašanje v naši državi v izključno verski okvir. Nasprotstva, ki so zadnje dni izbruhnila na ulicah Belfasta in imela krvave posledice ter povzročila represalije v južni Irski, niso od večera, tudi ne izvirajo iz kakšnega verskega fanatizma, ampak so odobni odraz večstoletne zatratne politike, ki jo je Anglija upajala na Irskem, ko je preje 8 milijonski cvetoči otok spremenila v breg osiromašenih domačinov, ki so na svoji zemlji postali robovi tujega gospodarja, kolikor jih ni pobegnilo z otoka v Ameriko, Afriko in Avstralijo.

L. 1922, ko je na pobudo Lloyd Georgea Anglija sklenila mir z Irco in je bila na podlagi westminsterskega statuta ustanovljena svobodna Irska država, je dobilo 6 grofov severne Irske z mestom Belfast, kjer so prebivali večina priseljeni angleški protestanti, pravico, da se odloči za vstop v svobodno irsko državo, ali pa za samostojen obstoj v okviru Velike Britanije. Ulsterki protestanti so se takrat odločili proti svobodni irski državi in Anglija jim je dala gotovo svobodo, toda odrekla je parlamentu v Belfastu pravico, da bi imel posegati v enakopravnost verzkih, ali bolje rečeno, narodnih manjšin, obe državi, severna in južna, pa sta se morali obvezati, da bosta v službi pomirjenja dali vsaka svoji verski manjšini proporcionalno volilno pravico. Med tem ko je južna Irska svojo obljubo zvesto izpolnjevala in je protestantom živečim v svobodni irski državi dala neokrnjeno proporcionalno zastopstvo v dublinskem parlamentu, je bil eden prvih ukrepov severnoirske vlade v Belfastu, da je to obljubo na škodo katoliški manjšini potepala. Čeravno je v Ulstru, to je v severni Irski po ljudskem številu danes 43 odst. katoličanov, imajo v londonskem parlamentu od 17 poslancev samo dva in od teh dveh je bil eden večinoma zaprt, ne da bilo mogoče sprožiti proti njemu kakšnega procesa.

Pred nami leži govor, ki ga je imel katoliški poslanec Devlin — tisti, ki je ostal na svobodi — leta 1932 ob priliki ustanovnega shoda Katoliške narodne lige v Ulstru. »Čekali smo 10 let«, je dejal Devlin, »pa nismo dočakali ravnopravnosti, niti nismo dosegli, da nas ne bi smatrali kot versko in narodno za manjvredne državljane. V severnoirskem senatu ni nobenega zastopnika katoliške manjšine, ki šteje skoraj polovico prebivalstva. Med sodniki ni nobenega katoličana, med višjimi državnimi uradniki nobenega člana zastopljene in zasramovane vere. Vsa vrata so našemu narodu zaprta. Povsod, kjer gre za kakšno vplivna mesta, ga doledno odbijajo. Z nami delajo kot s sužnji v državni skupnosti, ki ji kot državljanji pripadamo.« Ali ne zveni iz teh besed politika, ki je na drugi strani imel toliko poštenega poguma, da se je angleški vladi zahvalil, »da je bila lojalna in modra, ko je sestavila westminsterski statut.« zgodovinska resnica, da tiste, stoletja trajajoče borbe na Irskem še ni konec, da traja še naprej, ne sicer več na celem ozemlju, ampak v tisti trdnjavi nekdanjega angleškega imperijalizma, ki je še ostala na severnem koncu Irske.

Ako sedaj vzamemo v poštev vročevrtni keltski značaj Ircev, spomine na njihovo stoletno trpljenje in na poniževanja, ki jih niti danes v sicer tako prosvitljeni in pravno urejeni Angliji še vedno ne bi bili konec, je razumljivo, da zadostuje le malenkostna iskrica, da vzplame stare strasti in ožive stara sovraštva. Ne morda sovraštva vere proti veri, ampak sovraštva krivično tlačenege naroda proti narodu, ki je več sto let valpoval nad Irco. Priložnost se je nudila letos, kakor sicer tudi druga leta, 12. julija, to je na spominski dan bitke pri Droghedi in Boyne dne 12. julija 1690, ko je angleški kralj Viljem III. zmagal nad svojim lastom Jakobom II. in si s svojo zmago podvržl vso Irsko ter jo v zloglasni mirovni pogodbi podpisani v Limericku za dolga stoletja popolnoma zasužnil Angliji in njenim emigrantom, ki so prišli v trumah ropat po irskem otoku. Protestantski Irco, torej potomci takratnih priseljencev, slavijo vsako leto ta spominski dan s velikim trumščem. Letos so bila slavlja posebno hrupna, ker so hoteli v Ulstru krepko protestirati proti zahtevam de Valere, predsednika južne Irske, da naj se ves otok združi pod enotno državno upravo. Pri tem so katoličane izzivali in jih dejansko napadali kot separatiste, ki silijo na jug. Spominskega dneva 12. julija se je polastila politika in iz njega napravila protestni praznik proti totalitarnim političnim načrtom de Valere in njegove južne Irske. Pri pobojuh, ki so nastali in ki so Belfast spremenili v trdnjavo, je bilo mnogo mrtvih. V podežlju so bili navali na nezaščiten katoličane še huji in so se končali s požigi hiš in cerkva. Južna Irska je reagirala in je tam žalibog prišlo do izgredivov proti protestantom, kar se ves čas obstoja svobodne irske države še ni nikoli pripetilo in kar je de Valera sam v dublinskem parlamentu obžaloval.

V zunanji obleki konfesionalnih bojev traja torej na severu Irske stara plemenska in narodna borba dalje. Razdelitev irskega otoka v dva dela l. 1922 torej irskega vprašanja ni rešila in ni prinesla pomiritve, ki jo je Anglija tako želela. Zdi se, da so letošnji nemiri bolj kot kdaj prej tudi v angleški vladi pomagali dozoreti prepričanje, da se ne splača zaradi 700.000 ulsterških nacionalistov razširjati boleče irske rane in da je prišel čas, ko jih bo treba žrtvovati, da bo na Irskem nastopil po tolikih stoletjih mir in da se bo izbrisala še ta zadnja pega v občestvu britskih narodov.

Politično življenje se urejuje

Resnica o pogajanjih in razgovorih za ustanovitev nove vsedržavne stranke

Vsak dan bolj se jasno kaže in čuti, da se naše notranje politično življenje vse bolj normalizira. Široke narodne množice, na katere so se hotele spraviti razne trojke, četvorke in petorke, so se po prihodu vlade dr. Stojadinoviča, ki je prišel likvidirati vse nezdravo in gnilo v našem notranjem političnem življenju, oddahnile, ko so začele jasne in odločne besede predsednika vlade, da morajo biti pred zakonom vsi enaki, da ne sme biti privilegiranih in zastavljenih, da se z nacionalizmom vršiti umazana licitacija ter da režim ni in ne more biti identičen z državo, kakor so to delali prejšnji režimi, ki so vsakega, ki se mu ni slepo pokoraval, smatrali za protidržavnega. Da sedanja vlada resno misli izvesti ves svoj program, ki ga je izpovedala v svoji deklaraciji, kakor tudi v vseh govorih, ki jih je imel pred narodnim predstavništvom predsednik vlade, je najboljši dokaz dejstvo, da je kraljevska vlada takoj po svojem prihodu omilila cenzuro, dala časopisu večjo svobodo, dovolila svobodno gibanje ter dopustila, da izvenparlamentarna opozicija, ki jo je Jevtičeva vlada proglasila za protidržavno ter izenačila s slovinci Janke Puste, lahko nemoteno prireja shode, na katerih razvija svoj program. S tem je kraljevska vlada v zadostni meri pokazala napram vsem svojo toleranco ter izpričala svojo iskreno in močno željo, da povrne narodu to, po čemer je hrepenel, ter da izvede svoj program.

Brez strank ni parlamenta

Ker pravega parlamentarizma brez pravih resnih narodnih političnih strank ne more biti, za kar imamo najboljši dokaz v zadnjih letih pri nas, se sedanja vlada res razlikuje od prejšnjih, ko hoče dati možnost, da se narod politično organizira v močne stranke, ki bodo lahko prevzele vodstvo v našem notranjem političnem življenju v svoje roke ter šle kot take tudi v volilno borbo brez sodelovanja policije ter ostalega politično-upravnega aparata, kakor so delali dosedanja režimi. Brez pravih narodnih političnih strank ni mogoče pričakovati nikake evolucije v našem notranjem političnem življenju.

Radikalna zajednica

Radi tega se je že dalj časa napovedovala nova močna politična grupacija, ki naj bi je ustvarila najmočnejša srbska stranka, ki je Srbiji priborila politično svobodo, to je bivša radikalna stranka, nadalje najmočnejša slovenska stranka, bivša slovenska ljudska stranka ter najmočnejša stranka v Bosni in Hercegovini, bivša jugoslovanska muslimanska stranka. Vse te stranke so že pred 6. januarjem tesno sodelovale, ker je bilo v njihovem programu mnogo sličnosti. Istovetnost pogledov na razvoj našega političnega življenja se je sedaj pri teh strankah še povečala.

Zato je čisto naravno, da so te stranke sklenile, kakor smo že poročali, da osnujejo novo politično formacijo. Vrše se razgovori med voditelji teh strank že dalj časa ter je sedaj sklep, da omenjene tri bivše politične stranke osnujejo novo močno vsedržavno stranko, ki ne bo ne plemenska, ne verska in ne pokrajinska, definitiven. To je potrdil tudi komunik, ki so ga izdali po zadnji konferenci voditeljev teh treh bivših političnih strank, to so dr. Korošec, Aca Stanojević in dr. Spah, ki so jo imeli preteklo soboto popoldne v kabinetu notranjega ministra dr. Korošca.

Resnica o programu

Dnevno časopisje je že vedelo poročati tudi o programu te nove stranke, kakor tudi o vodstvu, ki bi ga ta stranka imela. Vse te vesti, ki jih je prinašal tudi del slovenskega časopisja, se več ali manj netačno ter čisto prestopoljno častnikarske kombinacije. Resnica je sledeča: Program za novo politično stranko se izdeluje, odnosno pretresa in to v Belgradu, Sarajevu in Ljubljani. Sestavlja odnosno pretresajo ga voditelji bivše slovenske ljudske stranke, bivše radikalne stranke in bivše muslimanske. Ko bo vodstvo teh strank izdelalo odnosno pretreslo program nove politične stranke, se bodo ti voditelji znova sestali ter bodo izvršili in končno proučili ta elaborat. Za tem bo prišel v pretres program nove stranke pred širši forum, ki ga bodo tvorili prvaki bivše slovenske ljudske, radikalne in muslimanske stranke. Čim bo ta širši forum definitivno sprejel strankin program, bo nova politična stranka takoj prijavljena oblasti.

Cela vrsta političnih shodov

Ker voditelji nove politične stranke nočejo ter ne žele v nobenem slučaju, da bi se stranka ustvarila potom dekretov od zgoraj, je bil že sprejet sklep, da se bodo pričeli takoj zatem, kakor hitro bo imenovani širši forum omenjenih treh političnih strank definitivno sprejel program ter statute

Dunajska vremenska napoved: spremenljiva pomajoka oblačnost, ponekod že jasno, pretežno še hladno.

stranke, prirejati politični shodi po vsej državi. Predvsem se bodo vršili trije veliki shodi in to v Ljubljani, v Sarajevu in v Belgradu, na katerih bodo prvaki nove stranke pojasnjevali narodu program ter strankine statute ter zbirali pristaje po vseh okrajih. Politični shodi pa se bodo vršili tudi po manjših mestih.

Vodstvo

Dnevno časopisje je poročalo tudi o sestavi vodstva te stranke. Te vesti pa so še vse preuranjene ter istotako samo častnikarske kombinacije. Vodstvo nove stranke se bo volilo na prvi redni skupščini, odnosno kongresu stranke, ki se bo vršil takoj, kakor hitro bo organizirana v vsej državi in odobrena.

Ni in ne bo proti Hrvatom

Nova politična stranka ni in ne bo naperjena proti Hrvatom, kakor je to zlonamerno lausiralo v javnost nekatero časopisje. Nova politična stranka teži predvsem za tem, da se napravi pravi sporazum s Hrvati ter da se ustvari dobri odnosi z vsemi konstruktivnimi elementi v državi. Samo po sebi je razumljivo, da so brez podlage trditve, ki so tako zlonamerno lausirane v javnost od gotove politične skupine, ki ji ni do konsolidacije v državi — da so vrata te nove politične stranke zaprta za Hrvate. Ravno obratno je res. Vrata nove politične stranke bodo vedno na široko odprta vsem pravim Hrvatom. V stranko bodo sploh lahko vstopili vsi, ki so za to moralno kvalificirani in če bodo sprejeli program ter statute stranke. Prav tako pa je smešna tudi trditev o nekem »obkroževanju« Hrvato, ker je jasno, da je do nove politične formacije prišlo radi istovetnosti pogledov na naše notranje politično življenje treh bivših političnih strank.

Delovni program vlade

Belgrad, 30. julija. m. V političnih krogih vlada veliko zanimanje za bodoče vladno delo, posebej pa za politične zakone, za katere je vlada dobila pooblastila od Narodne skupščine. Vlada po zatrevanju dobro poučenih krogov smatra, da je izdajanje novih političnih zakonov nujno potrebno. Prav tako pa vlada smatra, da je sestava in razglasitev novih odredb v čisto gospodarskih in socialnih vprašanjih za olajšanje gospodarskega in socialnega življenja, ki ga vlada mora rešiti, zelo važna. Zato bo vlada v najkrajšem času storila potrebne sklepe ter potrebne ukrepe čisto gospodarskega in socialnega značaja, samo radi oživiljenja narodnega gospodarstva in olajšanje gospodarskega stanja med ljudstvom. Vprašanja, ki jih bo vlada obravnavala, zadevajo celo narodno gospodarstvo. Mnoga teh vprašanj bo urenila po posebnih uredbah z zakonsko močjo. Med ta vprašanja spada tudi vprašanje kmetijskih dolgov. Takoj nato pa prične vlada s sestavljanjem načrtov za tri politične zakone. V zvezi z izdajo teh treh političnih zakonov politični krogi izvenparlamentarne opozicije izražajo željo, da bi jih kraljevska vlada poprej, preden te zakone izda, konzultirala.

Dr. Mačkovo stališče

Zagreb, 30. jul. b. »Novosti« razpravljajo o akciji za ustanovitev novih strank, zlasti nove jugoslovanske zajednice, ter pravijo med drugim, da dr. Maček misli, da še ni prišel čas za ustanovitev skupne stranke z Ljubo Davidovičem in Jovanovičem. Dr. Mačka obelodanjuje dominantno hrvatsko nacionalistični karakter, medtem ko sta Davidovič in Jovanovič že prestopila meje lokalnega plemenskega značaja. Dalje se zdi, da dr. Maček ne želi vstopiti v skupnost z ostalimi člani opozicije.

Usoda JNS

Belgrad, 30. jul. m. Kakor se izve, namerava Nikola Uzunović konec prihodnjega meseca sklicati sejo glavnega odbora Jugoslovanske nacionalne stranke, na kateri bi se razpravljalo o novem političnem položaju. Predvsem se bo razpravljalo o tem, ali naj še stranka nadalje obstoja v sedanjih obliki, ali pa je morda nastala potreba, prilagoditi jo novo nastalemu političnemu položaju. V tej zvezi je zanimivo, da vodstvo senatorskega kluba JNS sploh nima nobenih zvez s to stranko. Zaradi tega se v političnih krogih računa z možnostjo, da JNS sploh ne bo mogla več obnoviti svojega dela. Nekateri politični krogi napovedujejo možnost, da bo ta stranka sploh likvidirala.

Radikalni ubežniki

Belgrad, 30. jul. m. V tukajšnji politični javnosti se še vedno živo komentira akcija nekaterih bivših pravok radikalne stranke, ki so v najtežjem času zaradi osebnih koristi zapustili radikalno stranko ter stopili v vodstvo JNS ter se sedaj zaradi novo nastalega položaja hočejo vrniti v bivšo radikalno stranko. V pogledu teh tesancev, ki bi se hoteli vrniti v matično stranko, vlada v vrstah vodstva radikalne stranke več mnenj. Toda vsi ti krogi iz vodstva bivše radikalne stranke so si edini v tem, da se v novo politično stranko, ki jo bodo ustanovile bivša radikalna stranka, bivša SLS in bivša muslimanska stranka, nikakor ne bodo mogli vrniti prvaki ter vplivnejši člani radikalne stranke, ki so v najtežjem času zapustili matično stranko.

G. Pucelj dviga zeleno zastavo

»Kmetijski list«, glasilo bivšega ministra g. Pucelja, ki je bil v obeh absolutističnih režimih Srbskija in Uzunovića, se sedaj zavzema za seljački pokret in pravi, da komaj čaka trenutka, ko bo dr. Maček dvignil zeleno zastavo in osredotočil okoli sebe ves narodno kmetijski pokret iz cele Jugoslavije, kar bo šele utrdilo našo državo politično, gospodarsko in socialno. »Kmetijski list« jemlje v zaščito g. dr. Mačka tudi pred demokrati in pravi, da bo hrvatski narod ostal vdan katoliški veri, za katero je tudi »Kmetijski list«, ki je sploh prešel z zastavo in godbo v tabor izvenparlamentarne opozicije. Če se ne motimo, je to že deseta politična metamorfoza, ki jo je doživela stranka g. senatorja Pucelja, in nič se ne bomo čudili, če bomo v kratkem našli v zelenem tabornu tudi njegovega zvestega prijatelja dr. Marušića, bivšega brezpogojnega jugoslovenskega unitarista.

Koroški Slovenci msgr. Mešku

Ljubljana, 30. julija.

V Ljubljani bivajoči koroški Slovenci so nocoj na srčno toplem način, tak kakor odgovarja duši in tudi značaju slavljenca, pisatelja in sedaj dekana Fr. Ks. Meška, počastili njegovo 60letnico, ki jo je slavil lani, in pa njegove zasluge za slovenski del Koroške.

V dvorani mestnega magistrata se je nocoj ob 8 zbralo veliko število Korošcev, ki so napolnili dvorano.

Predsednik Kluba koroških Slovencev, državni tožilec dr. Julij Fellacher je formalno otvoril tretjo odborovo svečano sejo. Pozdravil je najprej msgr. Meška, dekana iz Sol pri Slovenjgradu. Tedaj so zborovalci pričeli z viharimi dolgotrajnimi ovacijami priljubljenemu Mešku. Predsednik je sporočil, da je Klub koroških Slovencev lani na svoji seji v Celju sklenil počastiti 60letnico pisatelja Fr. Ks. Meška s tem, da ga izvoli za častnega člana svojega kluba. V svojem nagovoru na Meška je govornik opisal vso poštrevanost, s katero je delal Meško kot duhovni pastir na Koroškem za narodno ohranitev koroških Slovencev celih 22 let. Kot duhovni pastir in narodni delavec je deloval na najbolj vzhodnih in najbolj zapadnih točkah, pa tudi na najbolj severni točki slovenskega dela Koroške. Govornik je podal življenjepis in navedel tudi pisateljsko delo Meška,

kolikor tiče koroške strani. Za podobo na diplomu so izbrali koroški Slovenci Marijo na Zili, kjer je Meško župnikoval nad 12 let. Podrobno je opisal podobo, ki kaže razgled na Marijo na Zili proti severu z obrisi Beljaka in Visokih Tur. Na podobi je upodobljena koroška slovenska mati z družino, marljiv koroški kmetovalec, gotski oltar v cerkvi Marije na Zili, ki je naslikan v znamenje žalosti mračno in angel, ki napoveduje slovenski Koroški tolažbo. V spomin hudih dni pa so naslikane tudi hiše, odkoder so prihajale proti Mešku med vojno denunciacije, zaradi katerih je Meško zelo trpel ter se moral nazadnje celo umakniti. Živahno odobravanje je pokazalo, kako vsi slovenski Koroški soglašajo s predsednikovimi izjavami o neveljavi zaslug Meška za koroško Slovenijo.

Pesniško mehko se je naš Meško zahvalil za počastitev. Trdil je, da svojega dela na Koroškem ne šteje za zasluge, temveč le za izvrševanje dolžnosti, na katere je bil kot duhovnik zavezan in ki mora biti poštrevanje. Povedal je, kako je bil vesel dobrega koroškega ljudstva, ki ga je vzljubil iz sra in ki je tudi ono bilo ljubezno proti njemu brez razlike, bodisi inteligent, bodisi preprost človek. Spomnil se je, kako se je to verno slovensko koroško ljudstvo oklepalo duhovnika in spominjal se je veselih lepih dni ter je blagovol prelepo koroško zemljo, od Boga blagoslovljeno, ki jo je vzljubil še bolj, kakor svoj rojstni kraj. Čeprav Koroška ni njegova rojstna domovina, vendar jo ljubi bolj kot svojo. Zahvalil se je tukajšnjim koroškim Slovincem za počastitev in priznal, da mu bo krasna diploma v tolažbo, kadar se bo spomnil svoje ljubljene Koroške.

Med Meškovim govorom so zborovalcem vstale v obeh solze, obenem pa so priredili Mešku navdušene ovacije.

Ta del svečane seje je zaključil predsednik dr. Fellacher s prošnjo, naj msgr. Meško za slovensko Koroško v duhu daruje vsak dan po eno službo božjo.

Nato je poročal tajnik Uršič o sedanjem položaju slovenske manjšine na Koroškem.

Ljubljana, 20. julija. Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje službo zdravnika-uradnega pripravnika v banovinski bolnici v Brežicah s plačo 1275 Din. Prošnje naj se vložijo do 20. avgusta.

Že leta in leta prisegam
na to pralno metodo!

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženska hvala

Pri podpisu konkordata Velikašni prizori zgodovinskega dne

Rima, 25. julija.

Podpis konkordata so krajevni italijanski Sveti konni registrirali, saj gre za dogodek, ki se neposredno italijske ne tiče. Tem vojo pa je bil namenjen prihod v Rimu posvetiti Vatikanu. Že sam sprejem na kolodvoru je bil nad vse pristen in slovesen. Prvi smo imeli priložnost priiti v stik s mgr. Pizzardom, ki je v imenu Vatikana prišel pozdravit naše delegacije. Že takoj tedaj, še bolj pa naslednje dni nam je bilo jasno, da in vatičanski dostojanstvenik v cerkveno-političnem pogledu predstavlja mnogo več, kakor pa bi se z njegove neznatne, nekoliko nerazvne pojave na prvi pogled moglo sklepati.

Dr. Moscatello

Za podpis konkordata je ob našem prihodu bil seveda že vse pripravljeno. Obisk, ki ga je nek minister za pravosodje in vere dr. Auer naredil dan napravljen pri državnem tajniku kardinalu Evgeniju Pacelliju, je bil zato le čin vpludnosti. Pogajanja za vsebino konkordata so z večini zastanki tekla že vrsto let, zlasti intenzivno zadnje poldruge leto. Mislim, da je prav, ako se ob tej priliki imenuje tudi moža, ki ei je konkordat od strani naše države stekel največ zasluga. Je to mgr. dr. Niko Moscatello, legacijski svetnik pri našem poslanstvu pri Vatikanu. Pokazal je svoje izredne diplomatske sposobnosti že pred leti v izredno težkem in zamotanem vprašanju zavoda sv. Hieronima, ki ga je po dolgih in napornih pogajanjih srečno rešil v našo korist. Samo mož tako odličnih sposobnosti in najširšega znanja, natančne poznavale konkordatne snove in popolnoma uveden tudi v vatičanske diplomatske kroge je bil zmožen, da se mu zaupa tako delikatna naloga. Razven tega je bil mgr. Moscatello morda edini diplomat, ki je radi svoje lojalnosti užival polno zaupanje ne le Vatikana, ampak kar ni manjše važnosti, tudi jugoslovanskih cerkvenih in odločilnih političnih krogov. Njega je naš pokojni vladar Aleksander že pred kakimi dvema leti izbral za težavno nalogo in ga opolnomočil z izrednimi pooblastili. Od tedaj je izmenoma bival v Rimu in v Beogradu, vodil pogajanja s kardinalom Pacellijem in z jekleno vztrajnostjo in potrpežljivostjo odlaševal težkoče, ki so se pojavljale. Ni moglo dovolj podprati izrednega truda, ki ga je Moscatello doprinesel za veliko nalogo in še težje je oceniti spretnost, s katero je varno krmaril med tisoč črni in zaprekami, ki so se vedno znova pojavljale. Ako se mu je sv. oče na dan podpisa konkordata vprilo na vseh v posebnih avdijenci s toplimi besedami zahvalil za izredno delo, ki ga je dovršil, je bil izredna pozornost sv. očeta le zaslužena zahvala za trude in žrtve, ki jih je mgr. Moscatello za jugoslovanski konkordat s sv. stolico doprinesel.

Vsak konkordat je sporazumna pogodba med Cerkvijo in državo. Zato pravilno v njem ne sme biti ne prenapetosti in ne zmagovalcev. Vsebinska našega konkordata bo sicer objavljena šele po ratifikaciji, toda iz objavljenega komuniciraja je že dovolj jasno, da je Cerkev v Jugoslaviji nemoteno dušnopastirsko delo zagotovljeno, kar je gotovo najvažnejše, kar kak konkordat more nuditi. Z osnovnimi smernicami, ki v konkordatu urejujejo odnos med našo državo in Cerkvijo, moramo torej biti kar zadovoljni, bo pa seveda stvar

nadaljnega razvoja, umovanja, dobre volje in pa tudi sponobnosti, v kakem duhu in obsegu se bo konkordat tudi v dejanju izvajal. Zaenkrat je dobra volja na strani obeh pogodbenikov popolnoma očitna; da Cerkev ne bo delala težav, je jasno. Ako bo tudi državna oblast izpričala primerno širokoprčnost in pravičnost, potem je upanje, da se bodo odnosi med Jugoslavijo in katoliško Cerkvijo razvijali v strpljivosti in miru, kar bo v največjo korist države in njenega prebivalstva.

Sprejem pri sv. očetu in pri kardinalu Pacelliju

Gotovo bo vsem udeležencem ostal v nebrisane spominu sprejem pri državnem tajniku kardinalu Pacelliju, a še mnogo bolj pri samem sv. očetu Piju XI. Vatikan je že sam po sebi nekaj, kar slehernega obiskovalca naveda s čisto posebnimi občutki. Je to dvor suverena in zopet ne. Švicarji s svojimi srednjeveškimi belebardami in pisano nošo so bolj izraz tisočletne trajnosti papeštva, kakor pa da bi mogli predstavljati resno oboroženo stražo. Ob oficelnem prihodu jugoslovanskega ministra k podpisu konkordata so bili vsi nared. V sleherni dvorani, skozi katere smo prihajali, nas je pozdravil oddelček papeške garde. Potem smo nekaj časa čakali v predsobi dvorane, kjer je bil med tem podpis konkordata. Takoj, ko je bil slovesen akt izvršen, nas je nadškof Pizzardo s ljubeznivo gesto povabil, da vstopimo. Drug za drugim smo bili predstavljeni kardinalu Pacelliju, ki je vsakemu ljubeznivo stisnil roko. Vtis, ki ga je državni tajnik na nas vse napravil, je bil izreden. Njegova visoka, v purpur odeta postava, poduhovljen obraz in globoke, temne oči ter ljubeznive kretnje, ki vsakega priklepejo na seba, vse to nas je mahoma ovojilo. Silno dostojanstven je stal sredi med nami in vsi smo čutili, da je mnogo več, kot vodilni vatičanski diplomat: kardinal Pacelli je duhovni knez, kakor se jih le redko sreča v življenju.

Sv. oče, ki nas je v naše posebno počaščenje sprejel vse v svoji privatni biblioteki, ni prav nič skrival svojega zadovoljnega smehljaja na svojih licih. Saj, ako je kdo vesel konkordata, ga je gotovo vrhovni poglavar sv. Cerkve. Cerkev je nepreostano tudi vsojujoča in trpeča Cerkev. Od nasilnih strani prihajajo sv. očetu žalostne vesti o nasiljih, o preganjanju, o krivicah, ki se gode kraljestvu božjemu na zemlji. Konkordat pa pomenja izmirjenje med duhovno in svetno oblastjo, priznanje Cerkve, pomenja, da bo na enem odseku vesoljnega duhovnega občestva mogoče v miru delati za duhovni blagor vernikov. Pod sedanjim papežem je bilo sklenjeno že mnogo konkordatov, da pa je sv. oče jugoslovanskega posebnostno vesel, je razumljivo že radi tega, ker je naša država v vsakem pogledu mešana in je v resnici bilo tudi veliko problemov težje narave, ki jih je konkordat srečno rešil. Papež nam je naročil, da sporočimo njegov poseben blagoslov jugoslovanskim vernikom in celi naši državi. Slovenci pa smo še posebej ponosni, da je Ljubljana dvignjena v metropolo, enako kakor Zagreb in Beograd in da je od tega trenutka dalje naš prevz. dr. Gregorij Rožman nadškof in metropolit Slovenije. Njemu, ki ima tudi mnogo zaslug za konkordat, bodo torej veljale naše prve čestitke.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.225, London 15.165, Newyork 305.75, Bruselj 51.80, Milan 35.075, Madrid 41.90, Amsterdam 207.35, Berlin 123.30, Dunaj 58.65, Stockholm 78.20, Oslo 76.20, Kopenhagen 67.70, Praga 12.685, Varšava 57.825, Atene 2.915, Carigrad 2.47, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.69, Buenos Aires 0.8175.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 79—81, agrarji 44—45, vojna škoda promp. 360—371, begl. obv. 63—64, 8% Blerovo pos. 78—79, 7% Blerovo pos. 68—69, 7% pos. Drž. hip. banke 73—75, 7% stab. pos. 75—78.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 81 bl., agrarji 46 bl., vojna škoda promp. 370 bl., 8. 366 do 368, 9., 10., 11., 12. 370 bl., begl. obv. 62.50—63, 8% Blerovo pos. 75.50—79.50, 7% Blerovo pos. 68.50—70, 7% pos. Drž. hip. banke 73 den. — Delnice: Narodna banka 5800 den., Priv. agr. banka 228 den., Trboveljska 90—95, Isis 50 bl., Osl. slad. tov. 135 bl., Gultmann 115 bl.

Beograd. Državni papirji: agrarji 46.50 bl., vojna škoda promp. 365—366 (367, 366), begl. obv. 65—65.25 (65.40, 65.25), 8% Blerovo pos. 78 bl., 7% Blerovo pos. 69.50—69.75 (69.50), 7% stab. pos. 83 bl. — Delnice: Narodna banka 5800—5825, Priv. agrarna banka 228—228.50 (227.50).

Žitni trg

Sombor. Oves bč., sred. in slav. 82.50—85; koruza bč. in sred. 78—79, bč. in sred. avg. 79 do 80; fižol bč. 160—170. Ostalo neizpr. Tendence vzdržana. Prodmet 27 vagonov.

Novi Sad. Oves bč., sred. in slav. novi 84—86; ječmen, bč., sred., novi, 64 kg 88—90; rž, bč. 104 do 106; koruza bč. in sred. 78—80, ban. 75—77. Ostalo neizpr. Tendence mirna. Promet srednji.

IV. mariborski teden 3. do 11. avgusta 1935

Relivna nacionalne produkcije. Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, umetniška, vinaka, vrtnarska, fotomaterska, propagandna, turistična itd.

3. do 4. avgusta mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov.

9. do 11. avgusta plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku.

50% popust na železnih od 1. do 15. avgusta 1935

Amnestija

Beograd, 30. jul. m. Kraljevski namestniki so podpisali uredbu o amnestiji prestopkov, izvršenih po zakonu o volitvah narodnih poslancev. Glasi se: »Splošno amnestijo dajemo za vsa kazniva dejanja po zakonu o volitvah narodnih poslancev, izvršenih v dobi od 6. februarja do danes, brez ozira na to, ali se redna sodišča izrekla sodbe in ali so postale sodbe pravomočne ali ne, kakor tudi brez ozira na to, ali se je kazensko postopanje uveljavilo ali ne. Izrečene in še neplačane denarne kazni se ne bodo izterjevale, plačane pa se ne bodo vračale. Pravice države in zasebnikov do povračila ostanejo pri tej amnestiji nedotaknjene. Vse morebitne spore rešuje pravosodni minister.«

Krvavi nacionalistični izgredi v severni Irski Orangisti požgali 380 hiš

London, 30. julija. b. Vesti iz Irske so še vedno vznemirljive. Vsi londonski dnevniki imajo svoje posebne poročevalce v severnem delu Irske — Ulster — in poročajo o strahotnih razdejanjih, ki so jih povzročili orangisti med katoliškimi irskimi naselbinami. Po Ulstru se je razvila po teh poročilih kar pravega guerilska vojna. Posebno v tovarnah, kjer pridejo na delo orangisti (to so priseljeni angleški protestanti) in katoliški Irski, so spopadi na dnevnem redu.

384 katoliškim družinam požgali domove

Značilno je, kar je kat. škof v Down in Connorju povedal v pastirskem listu, v katerem prosi svoje vernike, (ki vaše trpljenje poznamo, pravi škof), da naj nikar ne segajo po orožju maščevanja. Na ves irski in angleški narod pa pošilja prošnjo za denarne podpore, ker so orangisti do sedaj prepodili iz njihovih stanovanj 384 katoliških družin, jim pometali pohištvo na ulice in ga požgali, delno pa tudi požgali domove katoličanov. V teh par tednih je prišlo vsega skupaj ob streho 1646 ljudi, ki sploh ne vedo, kam naj se obrnejo. Drugod se dogaja, kakor pravi škof, da katoliškim delavcem sploh ne pustijo v tovarne in pristanišča, kjer gradijo ladje. Torej ne samo ob streho so prišli, ampak tudi ob delo in zaslužek in je več tisoč članov delavskih družin, ki nimajo nobenih sredstev za življenje.

„Ne maščujte se...“

Škof se v zelo ostrih besedah obrača na oblast, ki so držale roke križem in dopuščale, da je prišlo do vseh teh pustošenj, toda navzlic temu poziva vernike, naj ne zgubljajo časa z diskutiranjem o čudnem obnašanju oblasti, ko je grozila nevarnost izgrediv, ker niso ukrenile ničesar za vzdržanje javnega reda. Tudi ni časa za to, obsojati voditelje in hujskače, ki so zakrivilili to novo velikansko gorje, naša dolžnost je sedaj obrniti se na Boga in ga prositi in rotili, naj nam ohrani mir.

»Ne maščujte se,« nadaljuje škof, sicer so vas pregnali iz vaših lastnih domov, vaše hiše so požgali, vaše imetje, ki je bilo itak borno, pa uničili. Toda ne usojate si jemati maščevanje za prestale krivice v svoje lastne roke. Streljanje, požige, uničevanja bodo

sodili drugi. Ostanite mirni. Pomagajte polietji in vojaštvu pri vzdrževanju javnega reda. Z vami so vse katoliške družine. Z vami je Bog!«

Povratek v barbarstvo

Tudi anglikanski škof MacNeice je izdal pastirsko pismo, kjer je v ogorčenih besedah žigosal divjaštvo ljudi, ki ne poznajo nobene krščanske etike, četudi se imenujejo kristjane. »Kaj pa pomeni, da danes barbarske tolpe podijo nedolžne otroke in ženske brez vsakega usmiljenja na cesto in sicer iz njegovih lastnih domov! Kaj pa pomeni, da sosedji sosedom zažigajo hiše! Ali ni to povratek v barbarstvo? Orangisti so s svojim divjanjem napravili slabo uslugo severni Irski in bodočnosti Ulstra. Danes ves civilizirani svet gleda k nam in se ne more načuditi, da je kaj takega mogoče v tej prosvitljivi Angliji, kjer je spoštovanje vesti in zakona že legendarno. Pozivam svoje vernike, da izbrljejo madež, ki so ga zadali ulstrski domovini.«

London se sramuje

V Ulster so prišli zelo močni oddelki vojaštva, tako da je sedaj dano jamstvo, da bodo zares s najostrejšimi ukrepi preprečili nadaljnja razbijanja in pustošenja. V Londonu je bilo velikansko zborovanje na Trafalgar square, kjer so govorniki dolžili vlado, da je povzročila tako sramotna dejanja, ki se dogajajo samo v nekulturnih državah. »Boljševiki se nam bodo smejali, če jim bomo očitali versko netolerantnost in če jim bomo prikazovali kulturnost našega naroda,« je dejal eden od govornikov in predlagal resolucijo, v kateri zahtevajo zborovalci, naj Anglija vendar enkrat pusti Irce, da sami odločajo o svoji usodi in da naj angleška vlada razdere tisto neumno in usodepolno delitev Irske v dva dela, ki je vzrok vseh izgrediv. Resolucija priznava tudi, da je Ulster gospodarsko naravnost pohodil svojo katoliško manjšino, in se konča s pozivom, naj južna Irška z ozirom na blagor vsega irskega naroda ne sega po maščevalnih ukrepih. Angleško časopisje z izjemo »Morningpost« javno priznava, da je treba Anglijo biti sram teh dogodkov in da je čas, da se irsko vprašanje uredi tako, da bo irskemu narodu prav in koristno.

Anglija bo zasedla abesinsko visokogorje Najnovejši razvoj atiškega spora

Aleksandria, 30. julija. Tukašnja dnevnika »Mohattam« in »Rosa el Jussef« poročata, da se angleška in egiptovska vlada intenzivno pogajata za slučaj italijanskega pohoda na Abesinijo. Bajje gre za anglo-egiptovski armadni zbor. ki naj v takem slučaju vkoraka v Abesinijo z vzhodnega Sndana in zasede ozemlje jezera Tana. Egiptovska vlada je pripravljena ta predlog sprejeti, ker ji zagotavlja v tem važnem ozemlju sovlaststvo z Anglijo. Proti so samo nacionalisti (vabiditi), ki Angliji ne zaupajo. V Rimu so te vesti seveda izzvale novo ogorčenje proti Angliji.

Odloženo do 25. avgusta

London, 30. julija. A.A. Agencija Reuter poroča: Krog Društva narodov sodijo, da se Velika Britanija ne bo mogla zadovoljiti z odgoditvijo raz-

prave o celokupnem italijansko-abesinskem sporu in z nadaljevanjem arbitraže zaradi obmejnih incidentov. Italija pa bo vztrajala pri svoji zahtevi, naj se smatira bližnje zasedanje sveta Društva narodov le kot nadaljevanje majskega zasedanja. Vsak poskus za razširjenje olivra razprave bo Italiji odločno zavrnili. V Parizu pa se nadejajo, da bo ženevska razprava potekla relativno mirno in da bo Italiji in Abesiniji dan rok, da do 25. avgusta sami med seboj mirno likvidirata spor.

Turki za Abesince

Ankara, 30. julija. c. Turško časopisje se je soglasno postavilo na stran Abesinije. Turški častniki se trumoma prijavljajo, da odpotujejo kot prostovoljci v Abesinijo.

Kongres Kominterno

„Češkoslovaška - trdnjava za proletarsko revolucijo v srednji Evropi“ (Češki delegat)

Riga, 30. julija. b. Kongres kominterno nadaljuje svoje zasedanje v največjem idejnem kaosu. — Pionirji svetovne revolucije, ki so prišli z vseh rdečih bojnih front sveta, morajo požirati bridke krhke sovjetske vlade, ki jih naenkrat poziva k sodelovanju z buržujskimi in kapitalističnimi režimi proti »lašističnemu barbarstvu«. V presledkih se posamezni delegati tolažijo s pestrim popisovanjem

delovanja rdeče fronte po posameznih državah. — Francoski delegat Cachin se naenkrat zahvaljuje Italijanu za sijajne pogodbice s francosko vlado, ki je povzročila, da prihajajo vedno večje mase francoskega ljudstva pod rdeče prapore. Franc. delavci imajo svoje oči obrnjene v Moskvo. Tudi nizozemski delegat pripoveduje, kako v Holandiji komunisti izkoriščajo medsebojne borbe med meščanskimi strankami in tako po svoje pripravljajo svetovno revolucijo.

Najbolj pa je osupnil zborovalce zastopnik češkoslovaškega komunizma, ki se je javno v dvorani zahvalil češkoslovaški vladi, da goji po državi simpatije za sovjetsko republiko, ki da je na Češkoslovaškem silno popularna. Komunistična stranka na Češkoslovaškem si je postavila za cilj, da »iz češkoslovaške države napravi trdnjavo za borbo proti fašizmu in za proletarsko revolucijo v srednji Evropi«. Tudi japonski zastopnik je referiral o velikih uspehih komunizma. Predsednik kongresa je moral neprestano miriti in delegate pozivati, naj ostanejo pri predmetu, to je, pri načelni debati o »sredstvih boja proti fašizmu«.

Starešina gasilcev odstopil

Beograd, 30. jul. m. Starešina Gasilske zveze v Beogradu Rado Andrašević, ravnatelj Prve hrvatske stredionice, je podal ostavko na svoje mesto, na katerega ga je postavil bivši telesno-vzgojni minister dr. Grga Anđeljinović.

Škavski tabor v Beogradu

Beograd, 30. julija. A.A. V času od 1. do 11. septembra prireditelj tretji veliki škvastki tabor v Beogradu, v katerem bodo poleg naših škvastov iz naše države tudi škvasti iz sosednjih slovanskih in prijateljskih držav. V taboru bodo priredili na rojstni dan Nj. Vel. kralja velike svečanosti. Nekaj tisoč škvastov bo potovalo na Oplenac. Vsem državnim uradnikom in nameščencem, ki so škvasti, je dovoljen dopust od 1. do 11. septembra.

Belgrad, 30. julija. Vpokojen je dr. Milan Papež, višji svetnik pri načelniku logaškega sreza v peti skupini. — Napredoval je za višjega pristava pri načelniku sreza v Slovenjgradcu v šesti skupini dr. Makao Polhar.

Beograd, 30. jul. m. Prihodnja seja vlade bo v petek ob 5 popoldne. Obravnavala se bodo resorna vprašanja.

Gospodarstvo

Znižana voznina za hmeljarje

Beograd, 30. jul. m. Na intervencijo notranjega ministra dr. Korošca je minister dr. Spaho dovolil polovično voznino za vse obirale hmelja v Savinjski dolini na prošnjo, ki jo je v tej zadevi vložila Hmeljarska prodajna zadruga v Celju.

Prometni minister dr. Spaho je dovolil polovično voznino za udeležence obrtne razstave v Celju, in sicer samo pri povratku.

VII. poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmeljskih nasadov v dravski banovini. Zalec v Savinjski dolini, dne 29. julija 1935. Dasi tudi padavine med nevihtami niso zamogle zadostno premočiti zemljo, vendar se prehod iz cvetja v kobe izvršuje normalno. Tropična vročina povzroča orumenelost spodnjih listov, ki odpadajo. Vsi ti listi se zbirajo in sežejo. Hmeljarji pričakujejo brezhibno blago. Obiranje se bo pričelo okoli 16. avgusta. — Društveni odbor.

Izvoz jabolk. Kot smo svojčasno poročali, se je v Mariboru na seji Združenja trgovcev, sekcije za sadje mnogo razpravljalo, kdo naj bi delil kontingentne listine. Po daljši debati je predlagal navzočni zastopnik Zbornice za TOI g. dr. Ivan Pleš, naj bi te listine delila Privilegirana izvozna družba po svojem zastopniku v Mariboru. Sedaj je družba odgovorila, da je pripravljena za časa glavne sezone poslati v Maribor svojega zastopnika, ki bo razdeljeval kontingentne listine popolnoma nepristransko. Predsezona za izvoz se je že začela in za 50 vagonov jabolk se že razdeljujejo kontingentne listine. — Korak Priv. izvozne družbe je popolnoma umesten in bo preprečil mnogo nepotrebnih potov našim izvoznikom ter bo tudi Prizadu olajšal posel. Smatramo pa tudi, da naj bo ta ukrep začetek večjega zanimanja Prizada za najrazličnejše predmete, ki jih izvažajo predvsem naša banovina v inozemstvo. Saj so med njimi važni kmetijski pridelki, ki bi pa lahko v še večji meri povečevali naš izvoz, kot se to dogaja doslej. Ne gre zanemarjati kmetijstva in njegovega izvoza v tako važnem delu države kot je ravno naša banovina.

Borza

Dne 30. julija 1935.

Denar

Danes se je posebno pomolno uvrstil Amsterdam, z njim pa tudi lira. Curih je ostal neizpremenjen, vsi drugi tedaji pa so popustili.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi ostal neizpremenjen, dočim je v Zagrebu narasel na 8.72—8.82. V Beogradu je notiral 8.7102—8.8102. Grški boni so notirali v Zagrebu 34.50 blago, v Beogradu 33.65—34.35. Angleški funt je v Zagrebu popustil na 232.84 do 234.44, v Beogradu pa na 234.65—236.25. Španska pezeta je v Zagrebu notirala 5.85 bl., v Beogradu 6 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2953.88—2968.47, Berlin 1752.77—1766.65, Bruselj 736.69—741.75, Curih 1424.22—1431.29, London 215.77—217.83, Newyork 4322.52—4358.83, Pariz 288.18—289.82, Praga 180.76 do 181.86, Trst 359.81—359.90.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 202.881 Dtn.

Policijski pes lovi tatove

Velika tatvina v Očeslavcih v Slov. goricah

Maribor, 30. julija.

Toliko denarja, kakor so ga odnesli tatovi v noči od nedelje na ponedeljek v Očeslavcih v Slovenskih goricah trgovcu g. Jožetu Hermanu, pri nas gotovo še ni prišlo v tatinske roke. Storiči so prišli v trgovino skozi omrežje na oknu, ki je tako redko, da se lahko splazi skozi vitka oseba. Trgovca Herman je bil s svojo ženo v nedeljo v vinogradu. Oba sta prišla šele okrog 23 domov, kjer ju je čakalo presenečenje. V trgovini in stanovanju vse v neredu in razmetano, vendar blaga ni manjkalo. V zli slutnji je nato trgovec pogledal v omaro, v kateri je hranil gotovino. Manjkalo je vse premoženje, nič manj kot

170.000 dinarjev.

poleg tega pa še zlat poročni prstan. Drugih predmetov in blaga se vlomilci niso dotaknili. Trgovce je takoj obvestil o tatvini vse okoliške orožniške postaje ter so prišli orožniki iz Radene in od Sv. Jurja ob Ščavnici. Poklicali so na pomoč tudi mariborsko policijo ter sta včeraj zjutraj odstopovala v Očeslavce vodja kriminalnega oddelka g. nadzornik Cajniko in daktiloskop g. Grobin, ki sta vzela s seboj tudi policijskega psa. Vodstvo preiskave je takoj prevzel g. Cajniko ter je izvršil s vso temeljitostjo. Tako se je posrečilo razmeroma hitro razvozlati nekatere skrivnosti ter dobiti potrebne podatke, na podlagi katerih bo mogoče zagotovo tatvino pojasniti.

»Egonc na sledi vlomilec.

Ugotovilo se je najprej, da so izvršili vlom bosi storilci. Na sled so spustili policijskega psa »Ego-

nac, ki se je izvrstno obnesel. S smrčkom neprestano pri tleh je nestrno hitel po pešpoti ter vodil spremljevalce v nad tri kilometre oddaljeni Stavešinski vrh, kjer se je zakadil naravnost v hišo manjšega posestnika in planil proti omari, ki je last domačega sina Jakoba M. Preiskovalni organi so Jakoba takoj prišli in ga začeli zasliševati. Čudno je bilo, da ni mogel dokazati, kje se je v nedeljo zvečer mudil. Nato so prišli še njegovega prijatelja Karla G., s katerim je bil prejšnji večer skupaj. Oba so odvedli nazaj v Očeslavce, kjer so nadaljevali s preiskavo na mestu vlom. Presenečenje je vzbudilo tudi, ko so našli v listnjaku trgovca Hermana močno ranjenega psa, last staršev aretirane Jakoba M. Psa je nekdo udaril s topim predmetom po glavi.

Sosed napoveduje vlom

Ko so preiskovalni organi zaslišali Hermanovega hlapca, je ta pripovedoval, da mu je sosed Rudolf 2. pred nekaj dnevi zaupal, da prideva v kratkem k Hermanu dva tuja moška, ki bosta izvršila veliko dejanje. Svetoval mu je, naj se umakne, da ne bodo še njega sumili. Zaradi tega so aretirali tudi omenjenega sosedu. Zaenkrat aretirani še ničesar niso priznali. Gotovo pa so sodelovali pri vladu ljudje, ki so domače razmere pri Hermanu dobro poznali in so vedeli, da ga v nedeljo zvečer ni doma. Morali so tudi vedeti, da brani ves denar v hiši.

Vlom je vzbudil ogromno pozornost v vsej okolici in ljudje s nestrpnostjo pričakujejo nadaljnji razvoj preiskave.

Ostale vesti

— Sprejem v kn. školi bogoslovje v Mariboru. Na kn. šk. bogoslovju v Mariboru se prične šolsko leto 1935-36 dne 1. oktobra. Abiturienti, ki želijo biti sprejeti v mariborsko bogoslovje, naj predložijo svoje prošnje po pristojnem župnijskem uradu kn. šk. lavant. ordinariatu v Mariboru, najkasneje do 10. septembra 1935. Svoji prošnji naj priložijo: 1. Krstni list; 2. spričevalo o višjem tečajnem izpitu; 3. domovnico; 4. birmosko spričevalo; 5. potrdilo pristojnega davnega urada o višini neposrednih davkov staršev oz. vzdrževalteljev. Za sprejem v bogoslovje zamorejo prositi absolventi humanističnih in realnih gimnazij, ki so napravili višji tečajni izpit. Kandidati, ki so zaprosili za sprejem v bogoslovje, se morajo dne 10. septembra 1935 predstaviti ravnatelju bogoslovja in zdravniku zavoda, da se ugotovi njih zdravstveno stanje. Gojenci mariborskega dijaškega sementišča naj v svojih prošnjah sporočijo obtem številko, ki so jo imeli doslej v zavodu za obliko in perilo. — Vodstvo.

— Evarhistični kongres v Medmuru. Program za evarhistični kongres v Čakovcu, ki bo gotovo najveličastnejša prireditve, kar jih je Medmuru kdaj doživelo, bo obsegal 3 dni. V petek 23. avgusta bo sprejem nadškofa dr. Bauerja, v soboto 24. avgusta bo sveto obhajilo otrok in stanovska zborovanja, v nedeljo 25. avgusta pa po slovesnem pontifikatu skupna zborovanja in procesija po mestu. Mesto se marljivo pripravlja za to proslavo in je posebno na delu okraševalni odsek, da bo Čakovec dostojno reprezentiral vso deželo. Gotovo se tudi Slovenci zanimajo za to prireditev, ki bo slikovita in povzdigujoča. Za stanovanje se je treba prigrasiti odboru najkasneje do 17. avgusta.

— Po vročih dnevih dež. Slovenija letos zaznamuje pravo suho leto, kajti v 7 mesecih je bilo izredno malo dežja, kar že ni bilo desetletja. So nekateri kraji, ki že niso imeli dežja po 2 in več mesecev. Tudi ljubljanska okolica je trpela pomanjkanje vode. Prvi dnevi julija so bili deževni, nato pa je sledila suša do konca julija. V Savinjski dolini so bili hmeljarji obupani, da jim dežji pajk popolnoma uniči letošnje nade. Edino dež je ono sredstvo, ki pokonča tega hmeljskega škodljivca. Ze v ponedeljek ponoči je začelo v Savinjski dolini izdatno deževati. Savinčani so tako obvarovani pred velikansko škodo. Prav tako pa upamo, Bela Krajina in Dolenjska, kjer manjka vode celo za živino.

— Herschel je imel prav. Kdor je gledal prejšnji teden v Mohorjevo koledar, kjer so vremenske napovedi izdelane na podlagi Herschlovih računov, je neverjetno zmaljal z glavo, ko je Herschel za včerajšnji dan, to je 30. julija napovedal sredi najhujše suše dež. Izkazalo pa se je zopet, da so Herschlova opazovanja, na podlagi katerih je slovit astronom in meteorolog sestavil svoj ključ, zopet enkrat imela prav. Včeraj je bil mrlj ob 19.32 (glej včerajšnji koledarsko rubriko v »Slovenec« in z njo zvezano vremensko napoved) in ako preide luna v mlaj ob taki uri poleti, napoveduje Herschel z vso gotovostjo, da bo deževalo. Dež se je objubiljal že v ponedeljek zvečer, vendar pa so padle le redke kaplje, tako, da jih večina ljudi niti opazila ni, pač pa je počasi rosilo skoraj vso noč. Včeraj dopoldne pa je prišlo pošteno deževati, deževalo pa je mestoma prav goste, mestoma redko tja do popoldne. Ljudje, ki nadzorujejo Herschlovo napovedi, trdijo, da se Herschel znoter gleda vremena kvečjemu dvakrat, trikrat na leto, kar daje pravilnost njegovemu računu, zlasti, ako upoštevamo, da je Herschel izdelal svoj račun sredi prejšnjega stoletja in da velja v prvi vrsti za Dunaj.

— Za uboj 2 leti strogega zapora. Mali kazenski senat je včeraj obsodil 20letnega Franceta Kogojja zaradi uboja in lahke telesne poškodbe na 2letni in 15 dni strogega zapora, ker je 30. junija okoli 2 zjutraj na Kalcih pri Logatcu najprej lahko poškodoval po glavi nekega fanta, nato pa mahnil s kolo po hrbtu Matveža Menarta, da mu je rnil jetra. Udarce je bil tako silen, da je vsled pritiska počila velika jetrna žila-dovodnica. Nastopila je notranja izkrvavitve, vsled katere je Menart kmalu umrl. Kogoj je priznal uboj, zagovarjal pa se je s silobranom.

— Avtobusna vožnja k mednarodnim avtomobilskim tekmam na Klek (Grossglockner) v nedeljo, 4. avg., stane 250 Din za osebo. Odhod v soboto ob 14. — Prijave do petka pri »Putnik«-u, Ljubljana.

— Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani. Kongresni trg 2. II. nadstropje (Trgovski učni zavod), je doslej v preteklih letih pri svojih učencih najboljši uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšimi programi, ki ga izvajajo samo prvovrstne moči. — Istotom se vrše razni večerni, jezikovni, strokovni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustmeno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

— Motnje v želodcu in črevesu. Žilpanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefovec grenčica«.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravno **FRANZ JOSEF** grenčica.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 13.482 od 26. V. 1935.

Ljubljanske vesti

© Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. Danes, na praznik sv. Ignacija, je ves dan izpostavljen Najsvetejše in morejo verniki dobiti popolne odpustke kakor za porcijunkulo. Zvečer ob pol 8 pridiga in kitanje z blagoslovom.

© Svoj 70. godovni dan obhaja danes v krogu svojih domačih naš dolgoletni in zvesti naročnik g. Ignacij Vojc. Z vzgledno pridnostjo si je sam zgradil skromno ognjišče in danes uživa sadove svojega dela kot upokojenec drž. železnice. Vselej in v najtežjih časih je ostal zvest krščanski misli in je v tej vzgoji tudi svojo številno družino. V tem veseljem trenutku, ki ga je dala dočakati slavljencu božja previdnost, so vsa naša srca vesela. Vsi kličemo: Naj Vas Bog ohrani še dosti let!

Blage sa šimnice v veliki izbiri po ugodnih cenah

R. MIRLAUC, LJUBLJANA, „Pri škofu“

© Zdravniške preiskave po zakonih o šivilih. Doslej je bilo preiskanih na mestnem fizikatu 1.560 oseb, zaposlenih v obratovalnicah z živili. Med temi je bilo najdenih nekaj primerov nalezljivih bolezni, ki se bodo morali pred nadaljno zaposlitvijo zdraviti. Ker je še veliko številno nepreiskanih, se rok obveznih zdravniških preiskav izjemoma podaljša do 10. avgusta t. l. Kdor ne bo do tega roka zadostil zakonski zahtevi razglašena mestnega poglavarstva in se ne bo podvrgel uradni zdravniški preiskavi na mestnem fizikatu, bo kazensko zasledovan.

© Naknadni pregled motornih vozil bo dne 8. avgusta 1935 od 8 do 11 na mestni pristavi v Povšetovi ulici 8 v Ljubljani. K temu pregledu je treba pripeljati še vse automobile in motokikle, ki iz kateregakoli vzroka za leto 1935 doslej še niso bili komisijasko pregledani. Uprava policije opozarja prizadete lastnike, da z nepregledanim motornim vozilom ni dovoljeno obratovati.

Dr. Milan Perko

zopet ordinira.

© Ogenj ponoči. Predsnočnim, okoli 10 je drvel skozi glavne ljubljanske ulice orodni avto mestnih poklicnih gasilcev. Ljudje so ugibali, kje bi gorelo. V resnici je bila palača Trboveljske premogokopne družbe vsa zavita v dim. To je opazila tudi zdravnica dr. Finkova, ki je telefonirala po gasilce. Gasilci so kmalu ugotovili, kaj je vzrok nenavadnega dima: v stanovanju Ane Petrickove so se namreč v shrambi vnele cunje, ki so razvijale mnogo dima. Gasilci so hitro zadušili tleči ogenj ter se v šibke pol ure po končanem delu vrnili. Škoda skoraj ni, pač pa bi bil utegnil postati ta ogenj zelo nevaren, ako ne bi bilo pravočasne pomoči.

Nočno službo imajo lekarnar: Mr. Leustek, Realijska cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Zobozdravnik Dr. Jože Rant

ne ordinira od 31. julija do 15. avgusta.

Celje

© Stanovanjski odsek Obrtne razstave v Celju vljudno prosi vse dotične, ki imajo na razpolago razpoložljive sobe ter jih lahko oddajo za čas razstave, da javijo to v razstavnim pisarni.

© Nepovabljen gost v stanovanju. V noči od sobote na nedeljo je bil izvršen pri naredniku Popoviču na Dečkovi cesti zelo zagoneten in doslej še nepojasnjen vlom. Zakoneca Popovič sta šla spat ob pol 11. Ponoči pa se je nenadoma zbudila gospa in opazila, da sedi pri njej na postelji neznan moški, zaradi česar se je prestrašila in zakričala. Neznavec je nato hitro odšel, narednik Popovič se je pa zbudil. Moški je pustil odprte omare. S seboj je odnesel zlato uro z verzičlo, vredno 3000 Din in srebrno uro, vredno 200 Din, ter ročno torbico, iz katere je vzel 13 Din, katero je pa pustil na stopnicah. Kdo je bil neznan vlomilec, sam Bog ve.

© Dve tatinski inozemki. Te dni sta se pojavili v Celju dve ženski iz CSR, in sicer 36letna Zdenka ter njena 37letna sestra Marija. Po cilj-skih trgovinah sta kupovali svilene robe, toda kupili nista ničesar. V četrti trgovini, pri Dobovičniku v Gosposki ulici so ju domači opazili, da je Zdenka vzela sedem svetlih robov in jih dala pod obleko. Gotovo sta na isti način skupovali tudi v drugih trgovinah, le da njima niso prišli na sled. Zdenko je oblast že dobila v svoje roke, medtem ko je njena sestra Marija pobegnila.

Obiščite obrtno razstavo v Celju

od 4. do 18. avgusta.

Mariborske vesti

□ Umrl je v visoki starosti 84 let na Teznu, Ptujaska cesta 66 živinozdravnik g. Martin Kumere. Naj počiva v miru.

□ Pomanjkanje vode. Radi strele, ki je povzročila, da je pregorel elektromotor črpalnih naprav mestnega vodovoda, je nastalo močno pomanjkanje vode. Mestno poglavarstvo poziva prebivalstvo, da omeji porabo vode, dokler ne bo odstranjena napaka v obratu.

□ Vstopnice za Mariborski teden za Mariborčane in one, ki se ne poslužujejo popusta na železnici: enkratna vstopnina 5 Din, zvečer 3 Din, za otroke, dijakke s šolsko legitimacijo in vojaške do narednika dnevna in večerna vstopnina 2 Din. Stalne legitimacije, veljavne za 10 dnevnih in 10 večernih obiskov, 25 Din.

□ Novo življenje v gasilski četli. Po obnem zboru, na katerem so si mariborski gasilci končno uredili notranje skrbi, se je začelo v gasilski četli čisto drugo življenje. Prostori gasilskega doma postajajo zopet družabno središče gasilcev. Pričele so se zopet redne in pogostne vaje. Poveljstvo je izdelalo točen program za bodoče delo. Četa bo začela nabirati nove člane, ki jih bo še pred zimo izvežbala.

Slovesna otvoritev
novega planinskega letovišča
PENSION LOBNICA na SMOLNIKU
dne 11. avgusta.

□ Porejunkske slovesnosti bodo v frančiškanski baziliki jutri v četrtek in petek.

□ Kje so ponarejevalci. V Mariboru so se pojavili zopet ponarejeni pedesetaki. Dosledaj so našli štiri take falsifikate, ki so zelo spretno ponarejeni, da jih jedva strokovnjak lahko razlikuje od pravih.

□ Mladega požigalec. Mladega podivjanega beguna Avguščina Frasa, ki straži že leto dni po Slovenskih goricah ter je pred nekaj dnevi v Smolincih zažgal hišo posestnika Paluca, so včeraj orožniki prišli. Zal nimamo zaenkrat zakona, po katerem bi lahko 12letnega dečka držali na varnem ali pa ga dali v prisilno delavnico.

□ Nova poslopja zopet žrtve ognja. V Račah je pogorel posestnik Andrej Korotaj. Zgorela je kolarnica, škedenj, drvarnica, koružnjak in ostreže hleva; škoda je 35.000 Din. Vsa poslopja so bila nova, šele lani postavljena in z opeko krita, ker jih je že lani požar uničil.

□ Huda krava. V Hrastrju pri Limbušu je navali krava na hlapca Ivana Šunterja ter ga pritisnila z rogovi s tako silo ob jasi, da mu je strla prsni koš.

□ Ne proti razstavi, temveč proti reviji. Mariborski krojači nam sporočajo z ozirom na naše včerajšnje poročilo, da niso nastopili na svojem zborovanju proti modni razstavi na Mariborskem tednu, temveč samo proti modni reviji.

□ Tihotapsko blago se bo prodajalo na javni dražbi v petek 2. avgusta na tukajšnji carinarnici ob 10 dopoldne. Seznam blaga je interesentom na carinarnici na ogled.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 31. julija. 12.00 Fox na fox in tango vmes (plesna godba na ploščah) — 12.45 Poročila, vreme — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Dober dan. Bog daj! Zdal prišli smo že nazaj! Radijski orkester — 14.00 Vreme, spored, borza — 18.00 Nekaj kupletov na ploščah — 18.15 Nekaj okroglih za boljšo voljo Radijski orkester — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.10 Čas, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nacionalna ura: Dijaške delovne čete (V. Radovanovič iz Zagreba) — 20.00 Koncert Mozartovih in Haydnovih skladb. Simfonični koncert, prenos iz Salzburga. Dirigent Erich Kleiber. — 22.00 Čas, vreme, poročila — 22.15 Radijski orkester.

Drugi programi

Sreda, 31. julija. Belgrad: 20.00 Prenos iz Salzburga — 22.30 Plesna glasba (plošče). — Zagreb: 20.00 Salzburg. — Dunaj: 17.30 Ital. in avstrijske pesmi — 20.10 Svečan koncert v Solonogradu: dun. filharmonik. — 22.10 Ork. koncert — 23.45 Dunajska glasba. — Budimpešta: 19.50 Veseloljra — 22.05 Ciganska glasba. — 22.45 Lisztov koncert. — Trst-Milan: 17.05 Klav. glasba — 20.40 Igra s petjem. — Rim-Bar: 20.40 Igra s petjem. — Praha: 19.40 Igra — 20.30 Prenos iz Bruslja. — Brno: 21.25 Po svetu — Varšava: 20.10 Zabavna glasba — 21.00 Chopinov koncert — 21.40 Poljske pesmi — 22.10 Lahka in plesna glasba. — Berlin: 20.45 Nemške besede in sale. — Vratislava: 21.00 Orkestralna glasba. — Frankfurt: 20.45 Veel večer. — Monakovo: 20.45 Orkestralni koncert.

ZAHVALA.

Vsem, ki so nam pismeno ali ustmeno izkazali svoje sožuvstvovanje, vsem, ki so nam v težkih dneh požrtvovalno stali ob strani in ki so pokojnega dragega soproga in obeta

RADA PAVLIČA

gimn. direktorja, rezerv. kapetana I. kl.

obesili s cvetjem in mu izkazali zadnjo čast pri pogrebu, se prisrčno zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni gosp. banu dr. Pucu, gosp. županu dr. Ravniharju, gosp. načelniku prosvetnega oddelka prof. Brezniku, g. prosvetnemu inšpektorju prof. Vrhovniku za izraženo sožalja, ž. duhovščini, zdravniku g. dr. Misu. Komandi ljubljanskega vojnega okroga, oficirskemu zboru in rezervnim oficirjem za častno spremstvo, vsem njegovim stanovskim tovarišem, posebno profesorškemu zboru II. državne realne gimnazije, vsem predstavnikom društva in organizacij, dalje gg. pevcem za žalno petje, gospodom govornikom za ganljive besede ob odprtem grobu in vsem ostalim, ki so nepozabnega pokojnika v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo drževala v četrtek, dne 1. avgusta 1935 ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi Sv. Petra.

V Ljubljani, dne 30. julija 1935.

Zalutjoča rodbina Pavličeva.

† Kaplan Filip Štular

Zagorje, 30. julija.

Bridka žalost je legla na vso zagorsko dolino: v zagorskem župnišču leži na mrtvaškem odru g. kaplan Štular. Ves vesel se je odšel včeraj popoldne kopat v Savo, pa je pri plavanju zašel v deroče valove, ki so ga kmalu zagnili pod seboj. Bilo je okrog 2 popoldne. Po skoro dveurnem iskanju so ga našli, a ves trud, da bi ga še oživili — k ponesrečenju je prihitel tudi zagorski zdravnik dr. Grum — je bil zaman. Pretresljiv je bil prizor, ko so ga pripeljali v župnišče: vso pot ga je spremljala in sprejemala ogromna množica ljudi in truma jokajočih otrok. Rudarji pa so se s solzami v očeh zadajnikar odkrivali svojem pri ljubljemu gospodu. Niti dve leti še ni deloval v Zagorju, pa so ga vsi globoko cenili in ljubili. A tolaži nas ena misel: on, ki je tako rad deloval med svojimi rudarji, in hotel vse pripeljati k Bogu, je odšel med prvimi v nebesa k Njemu, ki bo bogato plačal njegovo mlado gorečnost. Naj v miru počiva!

Obiščite obrtno razstavo

v Radovljici od 21. jul. do 15. avg. 1935

Slovenci na Kanarskih otokih

Na naše tozadevno poročilo nam piše z Bleda blviš minister g. dr. Ivan Švegel: Kot stari in stalni abonent vašega lista z zanimanjem čitam o potovanjih Slovencev, o katerih referirate z vso natančnostjo, po svetu, okoli Afrike itd. in tudi na Kanarske otoke. Radi tega vas prosim, da popravite vest v vaši št. 171 od 28. t. m., da so bili gg. Javornik, Šerko in dr. prvi Slovenci, kateri so prišli na vrh Pic-a de Tenerife na Kanarskih otokih. Jaz sem bil sam na tem vrhu, na katerega se pride brez težav in nevarnosti, tako da se skoraj do vrha lahko jaha, že leta 1905, in zopet v novembru 1932. In tudi jaz gotovo nisem bil prvi Slovenec v teh krajih.

Voz zdrčal v Krko

Novo mesto, 29. julija.

V ponedeljek dopoldne se je pred »Stem-burjevo« gostilno v Kandiji ustavil kmet iz novomeške okolice z vozom, na katerem je imel kletko s pujski. Baš je hotel skočiti z voza, ko so začeli presički cviliti in kruliti. Konja sta se meada tega kruljenja tako prestrašila, da sta se splasila in zdrijala po cesti nekoliko naprej ter zavila naravnost na strmo napajališče ob Krki. Vsed hude strmine in ker ju je še voz potiskal naprej, se nista mogla več ustaviti in tako je vse skupaj zdrčalo v vodo, ki je prav na tem mestu precej globoka. Zgodbila bi se bila huda nesreča, če bi se ne bilo nasekrat nabralo precej ljudi na kraju nesreče, ki so hitro priskočili na pomoč ter po daljšem naporu vendarle srečno rešili živali in kmeta.

Požar

Prevalje, 28. julija

Danes 28. julija je popoldanski mariborski vlak ušel z iskro travnik v bližini meje pri Prevaljah. Kmalu nato pa je izbruhnil požar pri posestniku p. d. Podvopu pri Holmecu. Zanetili so ga s črvi. V neposredni bližini skednja so zanetili pod kopo sena, ki se je takoj vnela, ker pa je tukaj že dalj časa suša in je bil tudi vetrič, je znelo iskre na streho, ki se je takoj vnela. Požar se je razširil že na poslopje. Pogorelo je vse, ker v bližini ni večje vode. Škoda je zelo velika.

Koledar

Sreda, 31. julija: Ignacij (Ognjeslav) Lojola, spomnavalec. — Ta mesec se je dan skril od 15 ur 33 minut za 48 minut na 14 ur in 44 minut.

Novi grobovi

† Zapnik v p. Anton Essenko. Iz Soštanja brzojavljiva, da je tam umrl upokojeni župnik g. Anton Essenko. Pogreb bo v četrtek ob 10 dopoldne. Naj mu sveti večna luč!

Osebnosti

— 25letnica mašinskega posvečenja je praznoval včeraj kurat mariborske kaznilnice duhovni svetnik g. Pavel Zavavadi. V svoji veliki skromnosti je praznoval srebrni jubilej sam v romarski cerkvi na blejskem otoku, kjer je pred 25 leti imel novo mašo. Jubilantu iskreno častitanje!

— Nov upravitelj letošnice. Za upravitelja letošnice ljubljanske okrožnega sodišča je imenovan Janko Spreitzer, računovodja računskega oddelka pri apelacijskem sodišču v Ljubljani. Po smrti upravitelja g. Zupana doslej to mesto ni bilo zasedeno.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; ženitovenjski oglaš Din 2—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonsko 5 mm visoka pletilna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službeiscejo

Brivski pomočnik

dober delavec (bubi-šturcer), star 21 let, želi prenesti nameščenje v Savinjsko dolino, event-tudi drugam. Nastop po dogovoru. Cenj. ponudbe z navedbo plače na: Anton Janžekovič, Ljubno ob Savinji.

Službodobe

Mlinar

z dobrimi spričevali, za trgovski mlin in na elektr. pogon, se takoj sprejme. Naslov v upravi pod 8817

Upokojenko

ali upokojeni par sprejemem za oskrbo vile na Gorenjskem. Pogoji skrajna vestnost in snažnost, marljivost in neklepetavost. Opozorite znanca, ki nimajo časopisa. Ponudbe nujno na upravo »Slovenca« pod značko: »Oskrbnica« 9011.

Vajenci

Šivilsko vajenko

sprejme damski modni salon Jožica Kumelj, Zidovska ulica 3/III.

Trgovskega vajenca

s primerno šolsko naobrazbo, sprejme trgovina železnine. Hrana v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 9023.

Prodamo

VINA

Vam nudi

Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posodi najugodnejše

Lahka letna oblačila

buret, kaša, sport-hlače, lister, perilo itd. poceni naprodaj pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Gostilničarji, pozor!!

Prte, zamazane od rdečega vina, vam očisti edino pralni lag »PERICA«, ne da bi perilo pri tem kaj trpelo. Zahtevajte ga pri Vašem trgovcu za Din 4— steklenica.

Glavna zaloga R. Hafner, Ljubljana, Celovška 61.

Javna dražba

konkurzne mase Kogoj Albina, Tavčarjeva ul. 3 (razno novo pohištvo in ostala oprema za trgovino) se vrši 31. julija 1935 ob 4 popoldne. Ugodna prilika! Konkurzni upravitelj dr. Maček Viktor, odvetnik, Tavčarjeva 3.

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEŽ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Predale za moko,

stelaže in omarice za tobak kupim za specijsko trgovino. — Ponudbe na upravo pod »Takoj« 9022.

Denar

Bančne vloge

Nakup, prodaja, posojilo, vnovčenje, proti gotovini najugodnejše. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ul. 6-II, tel. int. 38-38. — Vse informacije brez plačno. (d)

Družabnik

z večjo gotovino ali vložno knjižico boljše denarnega zavoda se sprejme v veliko trgovsko podjetje v industrijskem trgu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko: »Razmah« 8779.

Knjižice

vseh zavodov kupim po najvišji ceni. — Sporočite zavod, znesek in ceno na naslov: Grašek Jože, zastopnik tt. »Financiers«, Ljubljana, Gledališka 4. d

Iščem posojilo

40.000 Din, vključba na prvo mesto, in še posebej jamstvo. Obresti po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8850.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10

Vnajem

Dve veliki skladišči eno s pisarno, oddam za avgust v Spodnji Šiški. Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 8837.

Širite »Slovenca«!

Stanovanja

Trisobno stanovanje

lepo, oddamo s 1. avgustom na Miklošičevi cesti. Poizvedbe v pisarni dr. Vladimir Ravniharja, Tavčarjeva ulica 11.

Opremljeno sobo

oddam takoj. Vrhovčeva ulica 13.

Opremljeno sobo,

elegantno, s posebnim vzhodom, takoj oddam. — Florjanska 31/L.

Prazno sobo

na željo s štedilnikom, oddam s 1. septembrom. Bohoričeva 20.

Enosobno stanovanje

s pritlikinami oddam. — Prešernova ulica 26, Zelena jama.

Obrt

Entel - ažur - plise

izvrši ekspres — Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukel. (t)

Za jugoslovanski patent št. 9542 od 1. aprila n.

»Jeklena zlitina za izdelovanje predmetov (n. pr. visoko tlačnih parnih kotlov, visokotlačnih plinskih posod, tlak prenašajočih aparatov za kemično industrijo, cevi za topove, cevi za puške in drugih delov strelnega orožja), kateri zahtevajo posebno visoko odpornost proti obremenitvi, nastopajoči pri eksplozijah in detonacijah.

(»Stahilegierung zur Herstellung von Gegenständen (z. B. Hochdruckdampfkessel, Hochdruckgasbehälter, druckführende Apparate für die chemische Industrie, Geschützrohre, Gewehrläufe und sonstige Schusswaffenteile), die besonders hohe Widerstandsfähigkeit gegen die bei Explosionen und Detonationen auftretende Beanspruchung erfordern«).

se iščejo kupci ali odjemalci licenc.

Cenj. ponudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Ko je bil stari oče še otrok je že pil redno

ROGAŠKO SLATINO

Sedaj šteje že 85 let in pravi, da ima svojo čilost v teh letih zahvaliti le tej čudoviti vodi.

Zahvala.

Za premnože dokaze iskrenega sočutja, spremstvo pri pogrebu in darovano cvetje naši ljubljani mami gospe

FANI ROMAN roj. Piškur

se pristrčno in toplo zahvaljujem.

Sv. maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Nikolaja v sredo 31. julija 1935 ob 7 uri zjutraj.

Žalujoči ostali.

Vsi žalostni naznanjamo, da smo izgubili svojega najljubšega tovariša in prijatelja

g. kaplana

Filipa Štularja

ki je postal žrtev savskih valov. Od dobrega in veselega gospoda, ki so ga vsi iz srca ljubili, nam bo težko, težko slovo.

Po cerkvenem opravilu v Zagorju v sredo 31. julija ob 10 dopoldne bo truplo prepeljano v domačo faro v Podbrezje, kjer bo pogreb v četrtek 1. avgusta ob 10 dopoldne.

V Zagorju, dne 30. julija 1935.

Vital Vodušek France Markež France Čampa

kaplan župnik kaplan

P

Izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov ter žganjarna

PERHAVEC JAKOB

Maribor, Gosposka 9

NA DROBNO - NA DEBELO

Tel. št. 25-80

Kis, špirit in žganje za vlaganje

Globoko užaloščeni sporočamo žalostno vest, da je 29. junija nenadoma umrl naš iskrenoljubljeni sin, brat in nečak, gospod

FILIP ŠTULAR

kaplan v Zagorju

Po cerkvenem opravilu v sredo 31. julija ob 10 dopoldne v Zagorju bo truplo prepeljano v domačo faro v Podbrezje, kjer bo pogreb v četrtek, 1. avgusta ob 10 dopoldne.

Priporočamo rajnega gospoda v pobožno molitev.

Podbrezje, 30. julija 1935.

Žalujoča rodbina Štular

Tinčkove in Tončkove prigode

91.

AEROPLAN S KLJUNOM IN KREMPLJI

Ko so bili na drugi strani reke, je gorila zgrabila čoln in ga nesla pod pazduho kakor drobno igralko.

»Juhej, zdaj bomo pa kmalu doma!« je veselo zavriskal Primožek.

Nenadoma se je zviška spustil velik ptič in zgrabil Primožka za rame.

Tinček in Tonček sta se od strahu prekucnila vznok in kričala na vse grlo, kakor da ju kdo iz kože dere:

»Na pomoč! Na pomoč!«

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubzenska zgodba mlade duše

»Ne, Ivan; zakaj tudi naj bi bil hud?«

»Sem si samo mislil tako, zastra — gospodično — in tudi sicer, ker sem hotel iti v Draždane — pa veš, zdaj imam prav samo tebe rad — prav samo tebe.«

S plahim nasmehom pritisne ustnice patru Bernardinu na roko. In ko ta molči, zaprosi Ivan čez nekaj časa:

»Mi moraš že verjeti, čeprav sem hudoben —.«

»Seveda ti verjamem, Ivan,« reče duhovnik in pobožno dečka po vlažnih, temnih lasih. Vedno pravilneje prihaja Ivanu zagatno hlipanje iz ozkih prsi. Še enkrat odpre oči in vpraša:

»Je že zjutraj? Da ne bi — zamudil škofove maše.«

»Se še nikamor ne mudi,« reče menih mirno.

Tedaj obrne Ivan glavo v zid in zaspi.

Bernardin ga še blagoslovi in se potem vrne v samostan. Ko pa sedi v celici pri patru Cahariji in mu pripoveduje o Ivanu, leži ta že spet v divjih blodnjah. Nemirno prisluskujejo dečki v posteljah njegovemu hripavemu govorjenju. In vselej, kadar ga slišijo klicati: Pajk! Bežimo! jih izpreletava čudna zona.

To se vleče skoraj skozi ves teden. Gospe Lilje nežni obrazek postaja prozorno blede. Večkrat se gospa potihoma prikrade v spalnico in zbudi kakšnega večjih fantičev:

»Ne bi šel malo k Ivanu? Sem sama že vsa tako trudna.«

In Nace ali Miha ali Peterček skočijo iz postelje in sedejo za kako uro k bolnikovi postelji. To je potem

prav posebno nenavadna ura. Ivan govori reči, ki nam kateremu niti na um ne bi prišle. In zmeraj se tako silno boji hudice, da postane človeka še samega strah. In prav nič ne veš, kaj bi rekel na vse to.

»Beži no, bodi miren,« meni Peterček drzno, »kar pride naj! Mu stolčem kosti, da jih še pobrati ne bo utegnili!«

Ivan nato tako zdilva, da plane Polž na hodnik in kriči po gospe Lilji.

Tudi Nace nima sreče. Ivanu hoče lepo urediti razrite podglavnike, pa ga od same ljubezni tako nerodno prime, da ta vsakikrat zajohi.

»Moj Bog, je to križ! Ivan, kje te pa boli? Kako pa naj naredim?«

Ivan odvrne:

»Vi ste zdaj zaročeni —.«

Moj Bog je to križ!«

Medtem ko leži Ivan bolan in vroččen, se pelje proti severu sijajna kočija. Ne več evetočenlada poljska ekselencia prestoluje z zmagovalnim obrazom v temno vijoličastih, žametastih blazinah in zavzeto prisluskuje otročjim željam lepe gospičeve neveste. Gospa pl. Wertempreiss sedi svečano poleg in se čuti kot častna dama zelo imenitno. Z mešanimi čustvi zavisti in dobrovoljnega, zmagovalnega posmeha posluša, kako razlaga bodoča grofinja Staniovska svoje potratne načrte. Za božje čase, ona naj bi bila s takimi neslanostmi stopila pred svojega moža! Paviljon in bel pav in ruski hrti —!

»In ni res, živela bova na dvoru,« zapoje Heloiza srčkanu.

»Pri dvoru,« odgovori Poljak pokorno in ji poljubi s topečo se udvorljivostjo kakor biserna matica se svetlikajoče konce prstkov.

In potem pride noč, ko Ivan še bolj divja. Gospa Lilja smukne skozi dvorano, v roki ima svsečo in reče vznemirjeno:

»Dajte, le na vso moč molite za Iana!«

Dečki pobledé. Kaj bo nočoj umrl?

Tedajci Jurko prepaše od prevelike groze. Urno skoči v obleko in zdirja za magisterico.

»Lepo prosim, ali ne bi smel ostati tukaj?« zaprosi mlo s sklenjenimi rokami. »Saj je bil vendar zmeraj moj najboljši —.«

Stisne zobe in golta, svetle oči pa se mu zaleskečejo od solz.

Malo omahujoče ga pogleda gospa Lilja. Nato pa meni:

»Čem rada, da ostaneš tukaj. Saj ga sama tako ne morem udržati.«

Jurko sede v kot na podnožnik in več ne okrene oči od prijatelja, ki premetava kakor žerjavica razbeljeno glavo po podglavniku sem in tja in moli »adoro te«. Zavzame se Jurko, ko sliži, kako moli Ivan to molitev. Kašelj in hropenje ga prekinjata, ko vzklika latinske besede z globoko, zanosito pobožnostjo v višavo.

»O memoriale mortis Domini,

panis vivus, vitam praestans homini.

Praesta mea menti — de — Te —.«

Blažen sijaj se mu razlije čez obraz. Razprostre roke in moli dalje z zaprtimi očmi.

»Cuius una stilla salvum facere

totum mundum quit ab omni scelere.

Jesu, quem velatum nunc aspicio,

oro, fiat illud, quod tam sitio:

Ut te revelata cernens facie —.«

S. M. Felicite Kalinšek je izšla v novem osmem natisu 15. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najizbranejši opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjižarna.

Slovenska kuharica